

Motion till riksdagen

1989/90:N410

av Hugo Bergdahl och Erling Bager

(båda fp)

Avvecklingen av kärnkraftsreaktorer

Riksdagen fattade, så sent som 1988, i samband med behandlingen av proposition 1987/88:90 beslut om tidigareläggning av avvecklingen av två reaktorer. Folkpartiet motsatte sig beslutet. Skälet till detta var framförallt att vi i Sverige behöver mera tid för att utveckla ny teknik för elproduktion som kan ersätta kärnkraften. Dessutom innebär en tidigareläggning av avvecklingen stora samhällsekonomiska kostnader och negativa miljöeffekter.

Beslutet innebär att en första reaktor tas ur drift år 1995 och en andra 1996. Den minskning av det totala kärnkraftavfallet som blir resultatet av en tidigare avveckling måste betraktas som ytterst marginell. Beslutet blir därför en dyr affär utan några egentliga vinster. Statens Energiverk har uppskattat de samhällsekonomiska kostnaderna till mellan 500 och 2 000 milj.kr. per år.

Riksdagen beslöt också om en kontrollstation år 1990 då regeringen skall presentera ytterligare material inför den förtida avvecklingen. Redan nu kan konstateras att elanvändningen i landet fortsätter att öka. Statens Energiverk understryker i sin "Elmarknadsrapport 1988", att en del av eller hela den bortfallande elproduktionen behöver ersättas med ny kapacitet. Detta förstärker i hög grad oron för de samhällsekonomiska konsekvenserna om regeringen står fast vid sitt och riksdagens beslut att genomföra den förtida avvecklingen.

På längre sikt finns möjligheter att ny miljövänlig produktionsteknik skall kunna stå för en stor del av mänsklighetens energiförsörjning. Men på kort och medellång sikt är svårigheterna stora.

I Sverige har riksdag och regering av främst miljöskäl stängt dörren för flera energislag. Kärnkraften skall vara avvecklad till år 2010. De sista orörda älvarna är undantagna från vattenkraftutbyggnad. Koldioxidutsläppen får inte öka, vilket innebär kraftigt begränsade möjligheter att använda fossila bränslen.

Vi är övertygade om att det finns en stor potential när det gäller hushållning och effektivisering. Men utan tvekan behöver en stor del av eller hela kärnkraftskapaciteten ersättas med ny produktion. Med de restriktioner som finns torde de möjligheter som står till buds inskränka sig i princip till en viss kvantitet naturgas, bioenergi och en viss andel vindkraft. Detta räcker inte långt.

Stora ansträngningar görs nu för att få fram uthålliga, helst förnybara och

inhemsk energikällor, som på sikt kan ersätta kärnkraften. Förändringar av energisystem är emellertid en långsiktig process.

Kärnkraften svarar idag för ungefär hälften av den svenska elförsörjningen. Av en total svensk elproduktion 1986 på 133,6 Twh, svarade kärnkraften för nära 67 Twh. Att avveckla fungerande kärnkraftreaktorer innebär samhällsekonomiska uppoffringar.

Resultatet av folkomröstningen i kärnkraftsfrågan 1980 blev att linje 2 segrade. Vinnande linje 2 hade som mål och slogan "Avveckling med förnuft. Kärnkraften avvecklas i den takt som är möjlig med hänsyn till behovet av elektrisk kraft för upprätthållande av sysselsättning och välfärd". Denna programförklaring var huvudpunkten även för linje 1 i folkomröstningen. Ingenting har i grunden hänt på energisidan som ger underlag för regering och riksdag att frånga de beslut som togs av svenska folket i folkomröstningen. Så sent som i oktober 1989 förklarade regeringen i sin programförklaring: "Med denna regeringsförklaring fastläggs att uppgiften att föra en ansvarsfull ekonomisk politik överordnas övriga politiska krav".

Sverige är i många stycken ett rikt land med stora resurser. Låt oss även i framtiden disponera dessa resurser med förnuft. Våra kärnkraftverk är en tillgång och bör inte förtidsavvecklas. Låt oss som medborgare och beslutsfattare inse att allt tal om en förtida avveckling av kärnkraften är oansvarigt. Vi saknar helt enkelt alternativ som gör det möjligt att säkra sysselsättning, konkurrenskraft och välfärd.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts mot förtida avveckling av kärnkraftsreaktorer.

Stockholm den 19 januari 1990

Hugo Bergdahl (fp)

Erling Bager (fp)

Mot. 1989/90
N410

